

יוסי מזרחי, אבינועם נרד - אוניברסיטת בן-גוריון בנגב-המכונים
למחקר שימושי
ואליין סולווי - קיבוץ קטורה.

תקציר

הפעילות בחלקת האינטרוזוקציה בקטורה התרכזת בהחזקת החלקה, בתצפיות ובמאמץ לפיתוח גידול ההילוצראוס (קטוס טרופי זוחל).
החזקת החלקה - מתן מים ודשן נעשו בהתאם למתוכנן. פעמיים בשנה נדגמה הקרקע ונבדקו תמיסות קרקע למלויכות וליונים עיקריים - לא נמצאו שינויים לעומת שנים קודמות.
תצפיות - נמשכו המעקבים אחרי גדילת העצים (ראה טבלה 1). מועדי לבלוב, פריחה הבשלת פירות ונשירת עליהם. כן נאסף היבול במינים מבטיחים שהתחילו להניב: ארגון, מרולה, ספוטה שחורה, ספוטה לבנה, צראוס פרוביאנוס ושיזף הודי.
בצד הערכת תנובת העצים התחלנו בלימוד הפטיולוגיה של הפרי לאחר הקטיף (פרט לארגון) ובבדיקות כימיות של שמן הארגון. מינים אחרים כמו השזיף האפריקני והצראולו שגם הם התחילו להניב, זכו לתשומת לב פחותה בגלל איכות הפרי הירודה (פרי קטן במיוחד וחיי מדף קצרים) ייעקרו בשנה הבאה. מבחינת חיוניות העצים, פרט לתמותת המוגונוגו, לא חלו אירועים מיוחדים בחלקה.
הילוצראוס - כמה קווים הניבו השנה כמות קטנה של פרי גדול וטעים מאוד. כיום ברור לנו בהחלט שיש לגדלו בצל למניעת דיכוי הצמיחה והרט הכלורופיל הנגרמים ע"י קרינה חזקה. לאחרונה הושלמו שתי מנהרות צל באורך של כ - 40 מ' כל אחת ונשתלו בהן עשרים ושניים הטיפוסיים השונים המצויים בידנו.

- לקראת השנה הבאה אנו מתכוננים לטפל בהרחבה בנושאים שיציעו אותנו לקראת גידול מסחרי של כמה מהמינים:
1. בדיקת איכות הפירות וחי המזף בעצי הספוטה הלבנה השונים. אנו מצפים שבעונה הבאה יגבר היבול ונוכל להתחיל בעבודת בירור של פרטים בעלי פירות מבטיחים.
 2. ריבוי וגטטיבי של עצי ספוטה לבנה, שהצטיינו בצמיחה, זאת במגמה להעמיד כנה עמידה לתנאי הערבה.
 3. לימוד חי המזף של פירות המרולה.
 4. בחינת השפעת שתי זרקות צל על התפתחות החילוצראוס.
 5. הרחבת שטח האמברלה. מין שהתגלה כפורה למדי בקטורה והניב פירות בגודל בינוני שהזכירו בטעמם את המנגו, אבל היה להם ייחוד משלהם מבחינת הטעם והטקסטורה של הציפה.